

Dosarul nr. 3rh-41/22
2-19025523-01-3rh-21092022

Prima instanță, Judecătoria Edineț, sediul Central (jud: N. Bobu)
Instanța de apel, Curtea de Apel Bălți (jud: A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)
Instanța de recurs, Curtea Supremă de Justiție (jud.: A. Cobăneanu, I. Bejenaru, A. Miron)

Î N C H E I E R E

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Aliona Miron

examinând cererea de revizuire depusă de Liubov Voloșenco,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Liubov Voloșenco împotriva Consiliului raional Briceni, terț Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ și restituirea bunurilor confiscate sau contravaloarea acestora în urma represiunilor politice,

împotriva încheierii din 20 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție, prin care au fost declarate inadmisibile recursurile depuse de Liubov Voloșenco și avocata Iuliana Pascal, în interesele Liubov Voloșenco,

c o n s t a t ă:

La 02 mai 2019, Liubov Voloșenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Briceni, solicitând anularea deciziei nr.01/04 din 28 martie 2019 a Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni „Cu privire la examinarea cererii depuse de Liubov Ivan Voloșenco la Comisia specială pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice” și restituirea bunurilor confiscate de la părinții săi Ivan Pritula și Liubovi Pritula-Tcaci, precum și a bunelor Ivan Pînzari-Tcaci și Anna Pînzari-Tcaci, supuși represiunii politice, sau contravaloarea bunurilor.

Prin încheierea din 24 februarie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Central a fost atras în proces în calitate de terț Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.

Prin hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătoriei Edineț, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea depusă de Liubov Voloșenco. A fost anulată decizia nr.01/04 din 28 martie 2019 a Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor

confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni „Cu privire la examinarea cererii depuse de Liubov Ivan Voloșenco la Comisia specială pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice” ca fiind ilegală. În rest, acțiunea în partea restituirea bunurilor confiscate sau contravalorii acestora în urma represiunilor politice, a fost respinsă ca fiind tardivă.

La 24 iulie 2020 Liubov Voloșenco, reprezentată de avocata Antonina Ivașciuc, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe.

La 04 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, Ministerul Finanțelor a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 15 septembrie 2020 a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 20 iulie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi prin care să fie declarată inadmisibilă acțiunea depusă de Liubov Voloșenco ca fiind depusă după expirarea termenului legal de adresare în judecată. Ulterior, prin cerere suplimentară din 15 septembrie 2020 a completat temeiurile apelului.

La 18 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, Consiliul raional Briceni, Comisia specială pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice, a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 20 iulie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, cu emiterea unei decizii noi. Ulterior, prin cererea suplimentară din 25 septembrie 2020 a completat temeiurile apelului.

Prin încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost declarat inadmisibil apelul depus de Liubov Voloșenco, reprezentată de avocata Antonina Ivașciuc din motiv că nu a prezentat în termenul prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ motivarea apelului.

Prin decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți au fost admise apelurile depuse de Ministerul Finanțelor și Consiliul raional Briceni. A fost casată integral hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central și emisă o decizie nouă prin care, în temeiul art.207 alin.(2) lit.f coroborat cu art.240 alin.(1) lit.c) din Codul administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Liubov Voloșenco.

La 30 aprilie 2021, Liubov Voloșenco a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, iar la 19 mai 2021 a prezentat motivarea recursului, solicitând casarea deciziei din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 07 iulie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de Liubov Voloșenco, casată decizia din 16 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți au fost admise apelurile depuse de Ministerul Finanțelor și Consiliul raional Briceni. A fost casată parțial hotărârea din 20 iulie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, în partea anulării deciziei nr.01/04 din 28 martie 2019 a Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni „Cu privire la examinarea cererii depuse de Liubov Ivan Voloșenco la Comisia specială pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor

politice”, și emisă în această parte o decizie nouă prin care, a fost respinsă pretenția înaintată de Liubov Voloșenco împotriva Consiliului raional Briceni, terț Ministerul Finanțelor cu privire la anularea deciziei nr.01/04 din 28 martie 2019 a Comisiei speciale pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice a Consiliului raional Briceni „Cu privire la examinarea cererii depuse de Liubov Ivan Voloșenco la Comisia specială pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice”. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută fără modificări.

La 13 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, avocata Pascal Iuliana în interesele Liubov Voloșenco a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu emiterea unei decizii noi.

La 06 ianuarie 2022, Liubov Voloșenco a depus recurs, invocând argumentele similare ca și în recursul depus inițial de către reprezentantul său.

La 23 decembrie 2021 și respectiv la 14 ianuarie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului raional Briceni și Ministerului Finanțelor copia recursurilor depuse de Liubov Voloșenco și avocata Iuliana Pascal în interesele Liubov Voloșenco, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor, notificate ultimilor la 27 decembrie 2021, 28 decembrie 2021 și respectiv la 18 ianuarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție poștale anexate la actele cauzei, însă intimații nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe (f.d. 133-135, 140-144, vol.II).

Prin încheierea din 20 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție au fost declarate inadmisibile recursurile depuse de Liubov Voloșenco și avocata Iuliana Pascal, în interesele Liubov Voloșenco.

La 21 septembrie 2022, Liubov Voloșenco a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 20 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate, cu dispunerea rejudecării cauzei.

Ca temei de revizuire, cu trimitere la prevederile art.449 lit.b) și lit.c) din Codul de procedură civilă, Liubov Voloșenco a indicat că, la examinarea prezentei cauze, instanța de judecată nu a ținut cont de obiectul acțiunii și anume nu s-a expus asupra caracterului perpetuu a dreptului de proprietate, nu a determinat natura litigiului, precum și subiecții raportului juridic litigios.

Revizuenta consideră că se află în imposibilitate de a-și valorifica dreptul de proprietate, fapt ce constituie o ingerință în dreptul său de proprietate garantat de art.1 al Protocolului 1 CEDO.

La 03 octombrie 2022, întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului raional Briceni și Ministerului Finanțelor copia cererii de revizuire depusă Liubov Voloșenco, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referințelor, notificată ultimilor la 06 octombrie 2022 și respectiv la 10 octombrie 2022, fapt ce se confirmă prin avizele poștale de recepție anexate la actele cauzei (f.d.184, 186-188), însă intimații nu și-au valorificat acest drept procesual și nu au prezentat referințe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, Codul administrativ nu reglementează instituția revizuirii actelor judecătorești de dispoziție.

În același timp, dispozițiile art.195 din Codul administrativ statuează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Prin urmare, procedura revizuirii urmează a fi efectuată în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă.

Examinând cererea de revizuire prin prisma argumentelor și în limitele temeiurilor de drept invocate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că aceasta este inadmisibilă, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 453 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, în sensul principiului lucrului judecat (res judicata), în cazul în care instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor nu mai poate fi pusă în discuție. Acest principiu, însă, nu este absolut și admite derogări, în situația când această derogare este necesară prin prisma unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

Revizuirea hotărârilor irevocabile poate interveni în rezultatul adoptării hotărârii asupra fondului cauzei, necunoscând complet, la momentul emiterii acesteia, toate împrejurările importante pentru justa soluționare a disensiunii.

În această ordine de idei, se deduce faptul că retractarea unei hotărâri judecătorești, în ordine de revizuire, este rezultatul unei erori involuntare a judecătorului.

Reieșind din această ipoteză, urmează a fi distinse actele judecătorești de dispoziție care pot constitui obiect al procedurii de revizuire, și respectiv instanța competentă să examineze cererea de revizuire.

În acest sens, art.446 din Codul de procedură civilă cert statuează că, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art. 186¹ pot fi supuse revizuirii. Încheierile judecătorești *care nu se referă la fondul cauzei*, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.

Totodată, art.448 din Codul de procedură civilă la alin.(1) și (2) statuează că, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată,

emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Din actele cauzei rezultă că, prin încheierea din 20 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție au fost declarate inadmisibile recursurile depuse de Liubov Voloșenco și avocata acesteia Iuliana Pascal împotriva deciziei din 28 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Din cele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, încheierea din 20 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție nu poate constitui obiect al revizuirii, deoarece nu se referă la fondul cauzei.

Or, prin actul judecătoresc a cărei retractare o solicită revizuenta Liubov Voloșenco, nu s-a menținut, nu s-a modificat și nici nu s-a casat hotărârea asupra fondului cauzei, cu emiterea după caz a unei hotărâri noi.

Din cele enunțate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind irelevante argumentele formulate de Liubov Voloșenco în cererea de revizuire, or, această cale extraordinară de atac este îndreptată împotriva unui act judecătoresc de dispoziție, care, în virtutea legii, nu se supune niciunei căi de atac, inclusiv, revizuirii.

Din considerentele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă Liubov Voloșenco împotriva încheierii din 20 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție, urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

Conform art.195 și art.230 din Codul administrativ în coroborare cu art.446, art.448 și art.453 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Liubov Voloșenco împotriva încheierii din 20 aprilie 2022 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Liubov Voloșenco împotriva Consiliului raional Briceni, terț Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ și restituirea bunurilor confiscate sau contravaloarea acestora în urma represiviunilor politice.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Aliona Miron